

Щотижнева аналітична записка №22
стосовно змін законодавства у сфері економіки і фінансів,
які мають вплив на імплементацію Україною acquis ЄС,
за період з 10 липня до 16 липня 2023 року

За період з 10 липня 2023 року до 16 липня 2023 року:

- Кабінет Міністрів України ухвалив 21 нормативно-правових актів (НПА), з них **12 постанов та 9 розпоряджень**;
- Правління Національного Банку України ухвалило **1 постанову та 1 рішення**;
- у Верховній Раді України зареєстровано 42 ініціативи, з них **25 законопроектів та 17 проектів постанов**. Кабінетом Міністрів України ініційовано **5 законопроектів**, народними депутатами України ініційовано **20 законопроектів та 17 проектів постанов**.

Верховна Рада Україна **13, 14 липня 2023 року** провела **пленарні засідання**, на яких ухвалила:

- Прийнято в цілому постанов – 6;
- Прийнято в цілому законів – 23;**
- Прийнято за основу законів – 14.

Оператори зв'язку продовжили ще на рік забезпечення доступного або безкоштовного роумінгу для дзвінків між ЄС та Україною. 13/07/2023 16:14 На 12 місяців продовжено угоду між 22 європейськими та сімома українськими операторами мобільного зв'язку щодо встановлення і **забезпечення стабільності доступного або безкоштовного роумінгу та міжнародних дзвінків між ЄС та Україною**. Про це повідомили у пресслужбі Європейської Комісії.

Доступні дзвінки дозволяють українцям, які шукають притулку в Європі, зв'язатися з родиною та друзями в Україні, і навпаки. **Орган європейських регуляторів електронних комунікацій (BEREC)** засвідчує, що за останніми даними, угода виявилася ефективною, надаючи операторам можливість здійснювати доступні дзвінки через кордони.

Паралельно Комісія готується до **інтеграції України в роумінговий простір ЄС**. У квітні 2023 року Комітет асоціації між Україною та ЄС ухвалив пропозицію Комісії щодо приєднання України до правил ЄС щодо роумінгу. Наступним кроком для України є повне приведення свого законодавства у відповідність до законодавства ЄС, після чого слідує прийняття остаточного рішення Радою Європейського Союзу.

[Довідково:](#)

8 квітня 2022 року під егідою та за підтримки Комісії та Європейського парламенту, а також за сприяння Органу європейських регуляторів електронних комунікацій (BEREC) та українського національного регулятора (НКЕК) 27 операторів зв'язку ЄС та України підписали спільну заяву щодо встановлення і забезпечення стабільності доступного або безкоштовного роумінгу та міжнародних дзвінків між ЄС та Україною.

Оператори взяли на себе зобов'язання реалізувати добровільні заходи, а саме – знизити гуртові

тарифи на роумінг та інші взаємоплатежі, пов'язані з міжнародними дзвінками з України та в Україну. Це дозволяє мінімізувати додаткові витрати як для операторів ЄС, так і для українських операторів.

Перелік законодавчих актів, що були ухвалені за період з 10 липня до 16 липня 2023 року із зазначенням, які acquis ЄС імплементуються такими законодавчими актами

Проект №5473-д Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції” щодо врегулювання деяких питань здійснення ринкового нагляду та відповідальності суб'єктів господарювання” від 23.03.2023. Ухвалено Верховною Радою України 14 липня 2023 року: прийнято за основу.

Забезпечує виконання статті 56 Глави 3 «Технічні бар'єри торгівлі» Розділу IV «Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею» Угоди про Асоціацію та направлений на імплементацию норм визначених **Регламентом Європейського Парламенту і Ради №765/2008/ЄС від 9 липня 2008 року** про встановлення вимог для акредитації і ринкового нагляду, що стосується торгівлі продукцією, та анулювання Регламенту (ЄС) № 339/93 (OJ L 218, 13.8.2008, р. 30–47), **Рішенням Європейського Парламенту і Ради №768/2008/ЄС від 9 липня 2008 року** про загальну структуру (систему) маркетингу продукції та анулювання Рішення Ради № 93/465/ЄС (OJ L 218, 13.8.2008, р. 82–128)

Проект 4482 Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впорядкування діяльності відокремлених підрозділів юридичної особи, утвореної відповідно до законодавства іноземної держави” від 10.12.2020. Ухвалено Верховною Радою України 14 липня 2023 року: прийнято в цілому.

Забезпечує виконання **Підрозділу 6 «Фінансові послуги» Глави 6 «Заснування підприємницької діяльності, торгівля послугами та електронна торгівля» Розділу IV «Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею» та статті 387 Глави 13 «Законодавство про заснування та діяльність компаній, корпоративне управління, бухгалтерський облік та аудит» Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво», Додатками XXXIV, XVII, доповнення XVII-II Додатку XVII Угоди про Асоціацію та направлений на імплементацию норм визначених **Директивою 2017/1132 Європейського Парламенту та Ради від 14 червня 2017 року**, що стосуються певних аспектів корпоративного права (OJ L 169, 30.6.2017, р. 46–127), **Директивою 2013/36/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 червня 2013 року** про доступ до діяльності кредитних установ і пруденційний нагляд за кредитними установами та інвестиційними фірмами, про внесення змін до Директиви 2002/87/ЄС та про скасування директив 2006/48/ЄС та 2006/49/ЄС (OJ L 176, 27.6.2013, р. 338–436).**

Проект №9147 Закону України “Про подолання туберкульозу в Україні” від 27.03.2023 ехвалено Верховною Радою України 14 липня 2023 року: прийнято в цілому.

Забезпечує виконання статей 419, 424 Глави 21 «Співробітництво у галузі зайнятості, соціальної політики та рівних можливостей» розділу V «Економічне та галузеве співробітництво», статей 426, 427, 428 Глави 22 «Громадське здоров'я» Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво», Додатків XL, XLI Угоди про Асоціацію та імплементує положення:

Регламенту (ЄС) 2022/2371 Європейського Парламенту та Ради від 23 листопада 2022 року про серйозні транскордонні загрози здоров'ю та скасування Рішення № 1082/2013/ЄС;

Регламенту (ЄС) 2016/429 Європейського Парламенту та Ради від 9 березня 2016 року про

трансмисивні хвороби тварин та внесення змін і скасування певних актів у сфері охорони здоров'я тварин;

[Регламенту \(ЄС\) 2016/679 Європейського Парламенту та Ради від 27 квітня 2016 року](#) про захист фізичних осіб щодо обробки персональних даних і вільного переміщення таких даних, а також про скасування Директиви 95/46/ЄС;

[Регламенту \(ЄС\) 2021/522 Європейського Парламенту та Ради від 24 березня 2021 року](#) про створення Програми дій Союзу в галузі охорони здоров'я («Програма EU4Health») на період 2021-2027 років та про скасування Регламенту (ЄС) № 282/2014;

[Директиви 2000/54/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 18 вересня 2000 року](#) про захист працівників від ризиків, пов'язаних із впливом біологічних агентів на роботі (сьома окрема директива у значенні статті 16 (1) Директиви 89/391/ЄС);

[Директиви Ради 2010/32/ЄС від 10 травня 2010 року](#) про впровадження Рамкової угоди про запобігання гострим травмам, спричиненим у лікарні та секторі охорони здоров'я, укладеної HOSPEEM та EPSU;

[Директиви Ради 89/391/ЄС від 12 червня 1989 року](#) про запровадження заходів для заохочення покращення безпеки та здоров'я працівників на роботі;

[Імплементативного Рішення Комісії 2018/945/ЄС від 22 червня 2018 року](#) щодо інфекційних захворювань та пов'язаних із ними особливих проблем охорони здоров'я, які повинні охоплюватися епідеміологічним наглядом, а також щодо відповідних визначень випадків

[Проект](#) №5125 Закону України **“Про кредитні спілки”** від 22.02.2021 ухвалено Верховною Радою України **14 липня 2023 року: прийнято в цілому** Забезпечує виконання **статті 133 Підрозділу 6 “Фінансові послуги”** Глави 6 «Заснування підприємницької діяльності, торгівля послугами та електронна торгівля» Розділу IV «Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею», статті 417 Глави 20 “Захист прав споживачів” Розділу V «Економічне і галузеве співробітництво», **Додатка XVII, Доповнення XVII-2 «Правила, що застосовуються до фінансових послуг»** Додатка XVII, Розділу «Споживче кредитування» Додатка XXXIX Угоди про Асоціацію та імплементує норми, визначені:

[Директивою Європейського Парламенту та Ради 2001/24/ЄС від 4 квітня 2001 року](#) про реорганізацію та ліквідацію кредитних установ (OJ L 125, 5.5.2001, р. 15– 23);

[Директивою Європейського Парламенту та Ради 2013/36/ЄС від 26 червня 2013 року](#) про доступ до діяльності кредитних установ та пруденційний нагляд по відношенню до кредитних установ та інвестиційних фірм, що вносить зміни до Директиви 2002/87/ЄС та припиняє дію Директиви 2006/48/ЄС та 2006/49/ЄС (OJ L 176, 21.11.2006, р. 338).

[Директивою 2008/48/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 23.04.2008](#) про кредитні угоди для споживачів, яка скасовує Директиву Ради 87/102/ЄС (OJ L 133, 22.5.2008, р. 66–92)

[Проект](#) №4344 Закону України **“Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо стимулювання розвитку нафтогазовидобувної галузі”** від 09.11.2020 рабезпечує виконання **статей 337, 341 Глави 1 «Співробітництво у сфері енергетики, включаючи ядерну енергетику»** та **статей 361, 363 Глави 6 «Навколишнє середовище»** Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво», **Додатків XXVII, XXX Угоди про Асоціацію** та імплементує положення [Директиви 94/22 Європейського Парламенту та Ради від 30 травня 1994 року](#) про умови надання та використання дозволів на пошук, розвідування та видобуток вуглеводнів, [Директиви 2011/92/ЄС Directive 2011/92/EU Європейського Парламенту та Ради від 13 грудня 2011](#) про оцінку впливу окремих державних і приватних проектів на навколишнє середовище.

[Проект](#) №0208 Закону України **“Про ратифікацію Конвенції про безпеку в застосуванні хімічних речовин на виробництві № 170”** від 12.06.2023. Ухвалено Верховною Радою України **13 липня 2023 року: прийнято в цілому.**

Забезпечує виконання **Статті 424 Глави 21 “Співробітництво у галузі зайнятості, соціальної політики та рівних можливостей” Розділу V «Економічне і галузеве співробітництво» та Додатку XL Угоди про Асоціацію** та імплементацію вимог, що стосуються забезпечення безпеки в застосуванні хімічних речовин на виробництві, викладених в [Директиві Ради ЄС 98/24 від 07 квітня 1998 року](#) «Забезпечення безпеки і охорони здоров’я працівників на робочому місці при наявності ризиків від дії хімічних речовин».

[Проект](#) №9293/П **Постанови про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення державного управління і регулювання при наданні хмарних послуг** від 13.07.2023. Ухвалено Верховною Радою України 13 липня 2023 року: прийнято в цілому.

[Проект](#) №9293 Закону України **“Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення державного управління і регулювання при наданні хмарних послуг”** від 12.05.2023. Ухвалено Верховною Радою України 13 липня 2023 року: прийнято за основу.

Забезпечує виконання **Статті 389 Глави 14 “Інформаційне суспільство” Розділу V «Економічне і галузеве співробітництво» Угоди про Асоціацію** та імплементацію норм, що визначені [Директивою Європейського Парламенту і Ради 2016/1148 від 6 липня 2016 року](#) про заходи для високого спільного рівня безпеки мережевих та інформаційних систем на території Союзу (Official Journal L 194, 19.7.2016, р. 1–30, [Директивою](#) Європейського Парламенту і Ради 2022/2555 від 14 грудня 2022 року про заходи щодо високого спільного рівня кібербезпеки в Союзі, яка вносить зміни до Регламенту (ЄС) № 910/2014 та Директиви (ЄС) 2018/1972, та скасування Директиви (ЄС) 2016/1148 (Official Journal L 333, 27.12.2022, р. 80– 152).

[Проект](#) №9311-1-д/П **Постанови про прийняття за основу проекту Закону України про оптимізацію структури власності оператора газотранспортної системи України** від 13.07.2023 . Ухвалено Верховною Радою України 13 липня 2023 року: прийнято в цілому.

[Проект](#) №9311-1-д Закону України **“Про оптимізацію структури власності оператора газотранспортної системи України”** від 28.06.2023. Ухвалено Верховною Радою України 13 липня 2023 року: прийнято за основу із скороч. строку підготовки.

Законопроект розроблений з метою забезпечення виконання Україною [Меморандуму про взаєморозуміння](#) від 16 січня 2023 року, укладеного між Україною та Європейським Союзом та [Меморандуму про економічну та фінансову політику](#) від 24 березня 2023 року, укладеного між Україною та Міжнародним валютним фондом.

[Проект](#) №9490 Закону України **“Про внесення змін до Закону України “Про національну безпеку України” щодо стратегічних основ інтегрованого управління кордонами”** від 13.07.2023 направлений на забезпечення виконання **Статті 16 “Співробітництво у сфері міграції, притулку та управління кордонами” Розділу III “Юстиція, свобода та безпека” Угоди про Асоціацію** та імплементацію норм, що визначені [Регламентом Європейського Парламенту і Ради \(ЄС\) від 13.11.2019 № 2019/1896](#), [Регламентом](#) Європейського Парламенту і Ради (ЄС) від 09.06.2022 № 2022/922 про принцип інтегрованого управління кордонами, що є базовим для сектору безпеки ЄС і Шенгену.

[Проект](#) №9014-1 Закону України **“Про внесення змін до Митного кодексу України щодо використання митних декларацій та електронної транзитної системи, передбачених Конвенцією про процедуру спільного транзиту, для здійснення транзиту на умовах цього Кодексу”** від

28.02.2023. Ухвалено Верховною Радою України 13 липня 2023 року: прийнято в цілому.

Законопроект направлений на забезпечення виконання статей **80, 84**, додатку XV Угоди про Асоціацію щодо забезпечення імплементації процедур [Конвенції про процедуру спільного транзиту](#), [Регламенту](#) (ЄС) № 952/2013 Європейського Парламенту та Ради від 09 жовтня 2013 р., яким встановлюється Митний кодекс Союзу (далі – Регламент № 952).

[Проект](#) №8410 Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про оцінку впливу на довкілля” від 01.02.2023 . Ухвалено Верховною Радою України 13 липня 2023 року: прийнято в цілому. Забезпечує виконання статті **361, 363** Глави 6. “Навколишнє середовище” Розділу V. “Економічне та галузеве співробітництво”, Додатку XXX Угоди про Асоціацію та забезпечує імплементацію [Директиви](#) Європейського парламенту і Ради 2011/92/ЄС від 13 грудня 2011 року про оцінювання впливу деяких публічних і приватних проектів на довкілля (кодифікація), [Директиви](#) Європейського Парламенту і Ради 2003/4/ЄС від 28 січня 2003 року

**Детальний аналіз впливу проекту Закону України
“Про внесення змін до Митного кодексу України
щодо використання митних декларацій та
електронної транзитної системи, передбачених
Конвенцією про процедуру спільного транзиту,
для здійснення транзиту на умовах цього Кодексу”**

13 липня 2023 року Верховною Радою України прийнято в цілому Проект Закону України №9014-1 від 28.02.2023 “Про внесення змін до Митного кодексу України щодо використання митних декларацій та електронної транзитної системи, передбачених Конвенцією про процедуру спільного транзиту, для здійснення транзиту на умовах цього Кодексу”.

[Проект](#) №9014-1 Закону України “Про внесення змін до Митного кодексу України щодо використання митних декларацій та електронної транзитної системи, передбачених Конвенцією про процедуру спільного транзиту, для здійснення транзиту на умовах цього Кодексу” від 28.02.2023. Ухвалено Верховною Радою України 13 липня 2023 року: прийнято в цілому.

Законопроект направлений на забезпечення виконання статей **80, 84**, додатку XV Угоди про Асоціацію щодо забезпечення імплементації процедур [Конвенції про процедуру спільного транзиту](#), [Регламенту](#) (ЄС) № 952/2013 Європейського Парламенту та Ради від 09 жовтня 2013 р., яким встановлюється Митний кодекс Союзу (далі – Регламент № 952).

Для інтеграції України в економічний простір ЄС необхідно якнайшвидше ухвалити необхідні зміни до Митного кодексу України в частині використання митних декларацій та електронної транзитної системи для внутрішніх перевезень, а також імплементації у національне митне законодавство ряд положень митного законодавства Європейського Союзу, пов’язаних із транзитними переміщеннями товарів та застосуванням транзитних спрощень.

Слід зазначити, що усі держави-члени ЄС входять до Митного союзу ЄС і дотримуються **однакових митних правил і процедур**. Це вимагає узгодження законодавства, достатньої спроможності у сфері імплементації та забезпечення дотримання, а також доступу до **спільних комп’ютеризованих митних систем**.

Угода про асоціацію вимагає від України узгодження її митної системи та митного законодавства із системою та законодавством ЄС. Митний кодекс, ухвалений наприкінці 2019 року, узгоджений із Митним кодексом Союзу у частині більшості положень, включно з такими ключовими сферами, як **транзит, авторизовані економічні оператори (АЕО) і права інтелектуальної власності.**

Україна є Договірною Стороною Регіональної конвенції про пан-євро- середземноморські преференційні правила походження та використовує **діагональну кумуляцію походження між державами-учасниками Конвенції.** В Україні діє національна програма АЕО, проте необхідно розширити її використання з метою оцінювання для взаємного визнання з програмою АЕО ЄС і завершити реалізацію пов'язаної **ІТ-системи.**

Україною та Європейським Союзом виконано зобов'язання, передбачені Угодою про асоціацію між Україною та ЄС, щодо участі України у спільній транзитній системі відповідно до Конвенції про процедуру спільного транзиту. Зокрема, **Законом України від 15 серпня 2022 року № 2510-IX до митного законодавства внесені необхідні зміни та згідно із Законом України від 30 серпня 2022 року № 2555-IX Україна приєдналася до Конвенції про процедуру спільного транзиту, яка набрала чинності для України з 01 жовтня 2022 року.**

Приєднання України до Конвенції про процедуру спільного транзиту відкриває можливість використання запроваджених в Україні внаслідок приєднання до **Конвенції митних декларацій та електронної транзитної системи** не лише для транскордонних, а також і для внутрішніх перевезень вантажів під митним контролем територією України. Така можливість використовується, зокрема, країнами ЄС на підставі відповідних норм митного законодавства Європейського Союзу.

Україні необхідно **повністю узгодити свій Митний кодекс з Митним кодексом Союзу** та працювати над подальшим узгодженням своїх правових рамок із правилами ЄС, зокрема у сферах вільних зон, форм оброблення та перероблення на митній території, інформації, що надається перед відправленням, загальної декларації прибуття (інформації, що надається перед прибуттям) і права бути вислуханим. Крім того, необхідно усунути розбіжності в забезпеченні реалізації прав інтелектуальної власності.

Законопроектом запропоновано вирішення питання використання митних декларацій та електронної транзитної системи для **внутрішніх перевезень та поширення такої можливості на перевезення консолідованих вантажів до об'єктів підприємств, визначених в авторизаціях на застосування спрощень «процедура випуску за місцезнаходженням» та «процедура спрощеного декларування».**

Також запропоновано також внести зміни до Митного кодексу України в частині **використання митних декларацій та електронної транзитної системи для внутрішніх перевезень, а також імплементувати у національне митне законодавство ряд положень митного законодавства Європейського Союзу, пов'язаних із транзитними переміщеннями товарів та застосуванням транзитних спрощень.**

Загалом законопроектом запропоновано:

- регламентувати **використання митних декларацій та електронної транзитної системи, запроваджених внаслідок приєднання України до європейської Конвенції про процедуру спільного транзиту, для здійснення не лише транскордонних перевезень вантажів (що вже реалізовано), а також і для внутрішніх перевезень вантажів під митним контролем територією України;**

- поширити можливість використання митних декларацій та електронної транзитної системи на перевезення **консолідованих вантажів**, до об'єктів підприємств, визначених в авторизаціях на застосування **спрощень «процедура випуску за місцезнаходженням» та «процедура спрощеного декларування»**;
- надати можливість підприємствам – суб'єктам зовнішньоекономічної діяльності (підприємствам), їх декларантам або уповноваженим особам періодично, за запитом з використанням механізму **"єдиного вікна"**, отримувати з **інформаційних систем Держмитслужби** відомості з митних декларацій, оформлених ними та/або в яких підприємство вказане одержувачем;
- встановити, що **транзитна митна декларація та електронна транзитна система** можуть використовуватись для виконання митних формальностей та забезпечення контролю за транзитними переміщеннями між митними органами України;
- дозволити при переміщенні товарів внутрішнім транзитом використання передбаченого Конвенцією **транзитного спрощення** підприємством, яке отримало відповідну авторизацію на застосування такого спрощення в рамках транскордонних переміщень;
- регламентувати правила подання митної декларації для поміщення товарів у **митний режим транзити**, у тому числі й для консолідованих антажів;
- запровадити **обов'язкову ідентифікацію** товарів під час їх поміщення у митний режим транзити шляхом **пломбування транспортних засобів, контейнерів або окремих паковань**, що відповідає митному законодавству Європейського Союзу;
- імплементувати у національне митне законодавство такі транзитні спрощення як **«статус авторизованого вантажовідправника МДП» та «статус авторизованого вантажоодержувача МДП»**, а також визначити обов'язкові умови надання авторизацій на застосування таких спрощень;
- поширити можливість використання об'єктів підприємств, визначених в авторизаціях на застосування вищевказаних спрощень, при пред'явленні митному органу товарів, декларантом яких є підприємство, якому надано авторизацію на застосування **спрощення «процедура випуску за місцезнаходженням»**;
- виокремити випадки, при яких не подається **попередня митна декларація**; уточнити правила надання митним органом інформації щодо здійснених митних оформлень;
- поширити можливість здійснення митного контролю товарів у **першочерговому порядку** на товари, що переміщуються на умовах **Конвенції про процедуру спільного транзити**.

Реалізація норм законопроекту **не потребує додаткового фінансування** з державного чи місцевого бюджетів України, але може **мати опосередкований вплив на збільшення надходжень митних платежів** за рахунок чітких прозорих процедур адміністрування та контролю.

Прийняття законопроекту матиме наслідками:

- **наближення митне законодавство України до законодавства ЄС**;
- врегулювання питання використання митних декларацій та електронної транзитної системи, передбачених Конвенцією про процедуру спільного транзити, для здійснення **внутрішніх перевезень вантажів** під митним контролем територією України;
- удосконалення чинних норм законодавства в частині функціонування спрощень **«процедура випуску за місцезнаходженням» та «процедура спрощеного декларування»**;
- створення умови для покращення взаємодії між спрощеннями, установленими Митним кодексом України та **спрощеннями**, що надаються відповідно до Конвенції про процедуру спільного транзити;
- забезпечення перенесення контролю за внутрішніми перевезеннями вантажів під митним контролем територією України із застарілої національної системи ЄАІС до сучасної **електронної системи NCTS**;
- імплементування у національне митне законодавство таких транзитних спрощень як **«статус**

авторизованого вантажовідправника МДП» та статус авторизованого вантажоодержувача МДП», які дозволять підприємству поміщувати товари в митний режим транзиту на умовах Митної конвенції про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП (Конвенції МДП) 1975 року на об'єкті підприємства з метою початку операції МДП без пред'явлення таких товарів та книжки МДП митному органу відправлення та отримувати товари, які переміщувались транзитом на умовах Конвенції МДП на об'єкті підприємства з метою припинення операції МДП без пред'явлення таких товарів та книжки МДП митному органу призначення;

- суттєве **скорочення витрат часу** суб'єктів підприємницької діяльності на оформлення документів для подання заяв на авторизацію;
- удосконалення чинних норм законодавства в частині **транзитних переміщень**;
- створення умов для проведення наступного етапу наближення митного законодавства України до законодавства ЄС – **узгодження типів митних декларацій**.

Ярослав Сидорович